

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Seks komedier

Citation: Holberg, Ludvig: "Seks komedier", i Holberg, Ludvig: *Seks komedier*, udg. af Jens Kr. Andersen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 558.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg14val-shoot-idm139796473647920/facsimile.pdf> (tilgået 20. marts 2024)

Anvendt udgave: Seks komedier

- somplariske narre i folioformat* («kæmpe-narres»), Nürnberg/Wien 1709, s. 180; om Leanders retoriske stil som »pedant», se n.t.s. 137 og 143 og jvf. n.t.s. 387. – *skiemmer*: skammer. – *Confererer*: konferer (bydemåde flertal), se n.t.s. 367.
- 398 *Meriter*: fortjenester. – *Vilkor*: økonomisk stilling. – *Fortun*: lykke, held. – *meriterende*: fortjenstfulde. – *Assignment*: anvisning. – *Obligation*: pengeseddel. – *valore intrinseco* (...) *Banco Daler*: se n.t.s. 387. – *Vindskibelighed*: flid. – *foretrukket ham adskillige*: foretrukket ham fremfor adskillige. – *efter min Skyldighed*: sådan som jeg er forpligtet til.
- 399 *Votre* (...) *Serviteur*: fr.: Deres ydmygste og lydige tjener (alm. brevafslutning). – *sluttet*: afgjort. – *rester*: mangler. – *Eders Gønst*: ærbødig tiltaleformel. – *Sydskende Bam*: fætter.
- 400 *Regula Terri*: kortform af: *regula proportionum de tribus*, lat.: regel om proportioner ud fra tre, den regneregul, der muliggør at bestemme den fjerde (ubekendte) størrelse i en proportion, når man kender de tre øvrige. – *Regula Petri*: lat.: Peders regel. – *mandvoxen*: mandbar, kønsnoden. – *skeraber*: bukker, gør skrabud. – *insinuere sig hos*: gøre sin opvartning. – *confereer*: se n.t.s. 367 og 397. – *besogler*: besegl (bydemåde flertal), luk med (lak-)segl. – *af Skriffeme*: udskrifterne, adresserne udenpå. – *suer*: suger; skriverne slikker gåsepennene rene.
- 401 *reputerlig*: standsmæssigt. – *raisonered*: anstillet betragtninger. – *for-nøyet*: tilfreds. – *slutter*: beslutter. – *Nieter*: nitter. – *Hoved-Bog*: vigtigste regnskabsbog i dobbelt bogholderi. – *Et Null* (...) *en Streg*: den påtænkte kompliment grunder sig på et gl. da. ordsprog, Peder Syv nr. 7527, DgO VII,1 (1983), s. 357; pga. Leanders fortællelse opstår der en frivol pointe, som ej heller var ukendt i samtiden, jvf. Mikkel Hansen Jernskægs bryllupsdigt fra 1705 »Et Par Linier om de Tvende Tall 1 Og 0», Erik Sønderholm (udg.): *Dansk barokdigtning 1* (1969), s. 450-452. – *skatter*: vurderer.
- 402 *Saluten*: lat.: hilsen (bøjet i afhængighedsfald, fordi det er genstandled i sætningen). – *annamme*: modtage. – *Morgengave*: Leanders fejl for: fæstengave, forlovelsesgave; M. er brudgommens gave til bruden på bryllupsmorgenen; ordet her understreger kontrasten til Peders replik i II,8 (s. 412). – *Væner*: vær (bydemåde flertal). – *tør give min Hals paa*: tør vædde min hals (dvs. mit liv) på. – *Ruller*: roller.
- 403 *Subalterne*: underordnede. – *raisonere*: gøre vrøvl. – *Tallerkener* (...) *Aske* (...) *med Sand*: datidens alm. service var af tin, som ridsedes, hvis man brugte sand som skuremiddel. – *formedelst*: på grund af. – *forliebt*: forelsket.
- 404 *ogsaa aldrig*: heller aldrig. – *der falder jo*: der ikke falder. – *falder* (...)